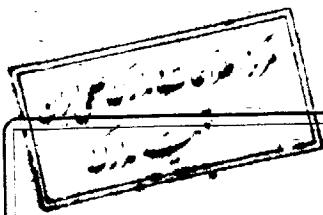

استاد علام

سچ ایا

دانشگاه قم

۱۳۷۸ / ۰۲ / ۲۹

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد حقوق
جزا و جرم‌شناسی

موضوع:

بررسی جرائم مواد مخدر و جرائم مرتبط با آن در
استان کرمان

استاد راهنمای:

جناب آقای دکتر جعفر کوشان

استاد مشاور:

حجۃ الاسلام والمسلمین جلال الدین قیاسی

نگارش :

احمد سعادتمنده

«بهار ۱۳۷۷»

۲۱۴۴۷

۱۲/۱/۲۰۲۰

تقدیم به

تعامی اعضا، خانواده‌ام که

همواره مشوق من در ادامه

تحصیل بوده و مرا در این امر

یاری نموده‌اند.

۹

تقدیم به

پدر بزرگوارم شهید علامرضا

سعادتمد

که

«هر چه دارم از اوست»

۲۸۲۲۷

تشکر و قدردانی

برای فراهم آمدن اثر حاضر، افرادی اینجانب را مساعدت فرموده اند که هر چند قلم یارای سپاسگزاری از ایشان را ندارد، ولی به حکم وظیفه، مراتب تشکر خود را از آن بزرگواران اعلام میدارم. نخست استاد محترم دکتر جعفر کوشاكه راهنمایی رساله را پذیرا شده و در اوقات مختلف با روئی گشاده در این امر مرا هدایت و راهنمایی فرموده اند. همچنین استاد محترم جناب آقای قیاسی که زحمت مطالعه این رساله را بعنوان مشاور قبول غرموده و از تذکرات ایشان استفاده نموده ام. جناب آقای رضا کلانتری مدیریت محترم مبارزه با مواد مخدر نیروی انتظامی، همچنین مسئول محترم ستاد مباره با مواد مخدر استان کرمان و سایر همکاران ایشان که در معرفی بنده به مراکز لازم و ادارات مختلف کمال همکاری را مبذول داشته اند. جناب آقای فریور رئیس شعبه دوم دادگاه انقلاب استان کرمان که در زمینه ارائه بروندۀ‌های مربوطه عنایت کافی نموده و اطلاعات لازم دیگر را در موارد مختلف ارائه فرموده اند.

معاونت محترم پیشگردی اداره بهزیستی کرمان و همکاران محترمشان در بازپروری، که کمال همکاری را با بندۀ داشته و سایر عزیزانی که در ارائه این رساله مرا یاری فرموده اند، ضمن تقدیر و تشکر فراوان از همگی آن عزیزان، توفیق آن بزرگواران را از خداوند متعال خواهانم.

«چکیده»

استان کرمان یکی از استانهای کشور است که شدیداً به مواد مخدر آلوده می‌باشد، به همین علت، جرائم مواد مخدر و سایر جرائم نیز در آن زیاد اتفاق می‌افتد.

جرائم استعمال مواد مخدر، از جرائمی می‌باشد که در سطح وسیعی در استان رواج دارد و به تبع آن معتادین استان نیز نسبتاً زیاد می‌باشد. بطوریکه با توجه به تحقیقات انجام شده، حدود $\frac{2}{3}$ خانواده‌های کرمانی، از مواد مخدر، مخصوصاً تریاک و شیره استفاده نموده یا می‌نمایند.

سایر جرائم مواد مخدر در استان، بیشتر شامل خرید و فروش، حمل و نقل و نگهداری می‌باشند که بعد از جرم استعمال مواد مخدر و اعتیاد، بیشترین آمار را به خود اختصاص داده‌اند.

در این تحقیق علاوه بر جرائم موضوع ماده ۱ قانون مبارزه با مواد مخدر، از تعدادی جرائم شایع در مناطق آلوده به مواد مخدر، مانند سرقت، فحشاء، و آدم ربایی، که در اکثر موارد دلیل ارتکاب آن، اعتیاد یا قاچاق مواد مخدر می‌باشد، تحت عنوان جرائم مرتبط با مواد مخدر تام برده شده و پدیده طلاق به عنوان یکی از آثار شوم مواد مخدر و اعتیاد بد آن، مورد بررسی قرار گرفته است.

با توجه به آمار مأذوذه و نتایج بدست آمده، علت اصلی ارتکاب کلیه جرائم مواد مخدر در سطح استان کرمان، فراوانی، قبیح نبودن و استعمال مواد مخدر در

خانواده‌ها می‌باشد که سایر علل را تحت تأثیر خود فرار داده است. بخشی از جرائم مرتبط با مواد مخدر و طلاق نیز به دلیل اعتیاد، فاچاق مواد مخدر یا زندانی بودن سرپرست خانواده صورت می‌گیرد.

به نظر می‌رسد با آموزش کودکان و نوجوان در مدارس، و همچنین، آموزش خانواده‌های آنها در مورد مخدرات مواد مخدر، و ایجاد امکانات مختلف شغلی، تغیریحی رفاهی بتوان تا حد زیادی از اعتیاد و گرایش افراد به جرائم مواد مخدر جلوگیری کرد و به تبع آن از ارتکاب سایر جرائم نیز جلوگیری نمود.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	
۱- تعریف مواد مخدر	۱
۲- تاریخچه مواد مخدر در جهان	۲
۳- تاریخچه مواد مخدر در ایران	۵
۴- تقسیم بندیهای مختلف مواد مخدر	۹
۵- انواع مواد مخدر و اثرات سوء جسمی و روانی آن	۱۱
۶- انگیزه انتخاب موضوع (اهمیت، اهداف و فایده تحقیق)	۲۷
۷- روش تحقیق	۲۸
۸- موانع و مشکلات تحقیق	۲۸
۹- نحوه ارائه پایان نامه	۲۹
بخش اول :	
آشنائی با استان کرمان، جرائم مواد مخدر و جرائم مرتبط با آن	۳۰

فصل اول:

آشنایی با استان کرمان

(موقعیت جغرافیائی، تاریخی، اجتماعی - اقتصادی و فرهنگی)

۳۲	مبحث اول: موقعیت جغرافیائی استان کرمان
۳۴	مبحث دوم: موقعیت تاریخی استان کرمان
۳۶	مبحث سوم: موقعیت اجتماعی - اقتصادی استان کرمان
۴۱	مبحث چهارم: موقعیت فرهنگی استان کرمان

فصل دوم:

آشنایی با جرائم مواد مخدر و جرائم مرتبط با آن

۴۵	* مبحث اول : آشنایی با جرائم مواد مخدر
۴۶	گفتار اول: کشت خشکاش مطلقاً و کشت شاهدانه به منظور تولید مواد مخدر
۴۷	گفتار دوم: وارد کردن، صادر کردن و تولید انواع مواد مخدر
۴۸	الف: وارد کردن
۴۸	ب: صادر کردن
۴۸	ج: تولید
۴۹	گفتار سوم : نگهداری، حمل، خرید، توزیع و فروش مواد مخدر
۴۹	الف: نگهداری
۴۹	ب: حمل
۵۰	ج: خرید
۵۰	د: توزیع و فروش
51	گفتار چهارم: استعمال مواد مخدر به هر شکل و طریق مگر در مواردی که قانون مستثنی کرده باشد

فهرست مطالب

۵۸	و: قتل
۵۷	د: ارتشاء و رشوه دادن
۵۶	ب: فحشاء
۵۵	الف: سرقت
۵۵	گفتار دوم: سایر جرائم مرتبط با مواد مخدر
۵۴	د: محو یا اخفای اوله جرم مجرمان
۵۳	ج: قرار دادن یا پناه دادن متهمان، مجرمان مواد مخدر
۵۲	ب: تولید آلات و ادوات ابزار مربوط به تولید واستعمال مواد مخدر
۵۱	الف: دایر کردن یا اداره کردن مکان برای استعمال مواد مخدر
* مبحث دوم: آشنائی با جرائم مرتبط با مواد مخدر	

بخش دوم:

ریشه یابی و تجزیه و تحلیل جرائم مواد مخدر

و جرائم مرتبط با آن در استان کرمان

فصل اول:

ریشه یابی و تجزیه و تحلیل جرائم مواد مخدر در استان کرمان

۶۹	ب: محله فیروزآباد
۶۶	الف: محله سلیمانی
۶۴	گفتار اول: بررسی جرم استعمال مواد مخدر و اعتیاد در محله های مختلف کرمان
مبحث اول: بررسی جرم استعمال مواد مخدر و اعتیاد	

بررسی جرائم مواد مخدر و جرائم مرتبط با آن در استان کرمان

ج: محله شهاب	73
د: محله رسالت	76
ه: محله مهدیه	79
و: محله شنا	82
گفتار دوم: بررسی جرم استعمال مواد مخدر و اعتیاد در مرکز بازپروری کرمان	۹۳
مبحث دوم: بررسی جرم خرید و فروش مواد مخدر	۱۱۰
مبحث سوم: بررسی جرم حمل و نقل مواد مخدر	۱۱۴
مبحث چهارم: بررسی جرم نگهداری مواد مخدر	۱۱۸
مبحث پنجم: مجموعه جرائم قاچاق مواد مخدر، بدون تقسیم‌بندی	۱۲۰
نتیجه گیری	۱۳۰
راه حل	۱۴۲

فصل دوم:

ریشه یابی و تجزیه و تحلیل جرائم مرتبط با مواد مخدر در استان کرمان	
مبحث اول: بررسی جرائم مرتبط با مواد مخدر، موضوع ماده ۱ قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب ۱۳۷۶	۱۴۹
گفتار اول: دایر کردن یا اداره کردن مکان برای استعمال مواد مخدر	۱۴۹
گفتار دوم: تولید آلات و ادوات و ابزار مربوط به تولید و استعمال مواد مخدر	۱۵۰
گفتار سوم: قرار دادن یا پناه دادن متهمان، مجرمان مواد مخدر	۱۵۲
گفتار چهارم: محو یا اخفای ادله جرم متهمان	۱۵۳
مبحث دوم: بررسی سایر جرائم مرتبط با مواد مخدر و طلاق به عنوان یکی از آثار شوم آن	۱۵۵
گفتار اول: بررسی سایر جرائم مرتبط با مواد مخدر	۱۵۵

فهرست مطالب

۱۵۵	الف: جرم سرقت
۱۵۷	ب: فحشاء
۱۵۹	ج: ارتشاء
۱۵۹	د: آدم ربائی
۱۶۰	ه: قتل
۱۶۳	گفتار دوم: بررسی طلاق به عنوان یکی از آثار شوم مواد مخدر و اعتیاد
۱۶۵	نتیجه گیری
۱۶۶	راه حل
۱۶۷	ضمائم
۱۶۸	چکیده به زبان انگلیسی
۱۷۰	منابع و مأخذ

فهرست جداول

صفحة	شماره و عنوان جدول
۳۷	جدول (۱-۱) : تأسیسات ورزشی مورد بهره برداری استان و شهر کرمان
۶۶	جدول (۱-۲) : خانواده های مصرف کننده مواد مخدر و معتاد در ۶ محله کرمان
۶۸	جدول (۲-۱) : وضعیت خانواده های مصرف کننده مواد مخدر در محله سلیمان کرمان
۷۲	جدول (۲-۲) : وضعیت خانواده های مصرف کننده مواد مخدر در محله فیروزآباد کرمان
۷۵	جدول (۴-۲) : وضعیت خانواده های مصرف کننده مواد مخدر در محله شهاب کرمان
۷۸	جدول (۵-۲) : وضعیت خانواده های مصرف کننده مواد مخدر در محله فلکه رسالت کرمان
۸۱	جدول (۶-۲) : وضعیت خانواده های مصرف کننده مواد مخدر در محله مهدیه کرمان
۸۴	جدول (۷-۲) : وضعیت خانواده های مصرف کننده مواد مخدر در محله شفا کرمان
۸۵	جدول (۸-۲) : جدول توزیع فراوانی خانواده های استفاده کننده از مواد مخدر بر حسب تعداد افراد خانواده (در جامعه آماری مورد مطالعه)
۸۷	جدول (۹-۲) : جدول توزیع فراوانی افراد استفاده کننده از مواد مخدر بر حسب گروهای سنی مختلف (در جامعه آماری مورد مطالعه)
۸۹	جدول (۱۰-۲) : جدول توزیع فراوانی استفاده کنندگان مواد مخدر در محله ها مختلف بر حسب نوع مواد مصرفی (در جامعه آماری مورد مطالعه)
۹۰	جدول (۱۱-۲) : جدول توزیع فراوانی خانواده های استفاده کننده از مواد مخدر بر حسب میزان تحصیلات (در جامعه آماری مورد مطالعه)
۹۱	جدول (۱۲-۲) : توزیع فراوانی معتادین مرکز بازپروری کرمان بر حسب نوع اعتیاد در گروه نفری
۹۵	جدول (۱۳-۲) : توزیع فراوانی معتادین بازپروری کرمان بر حسب گروه سنی (در گروه انتخابی ۳۰ نفری)

فهرست مطالب

- جدول (۱۴-۲): توزیع فراوانی معتادین بازپروری کرمان بر حسب موقعیت تحصیلی (درگروه انتخابی ۳۰ نفری) ۹۶
- جدول (۱۵-۲): توزیع فراوانی معتادین مرکز بازپروری کرمان بر حسب موقعیت شغلی (درگروه انتخابی ۳۰ نفری) ۹۷
- جدول (۱۶-۲): توزیع فراوانی معتادین مرکز بازپروری کرمان بر حسب تعداد افراد خانواده (درگروه انتخابی ۳۰ نفری) ۹۸
- جدول (۱۷-۲): توزیع فراوانی زندانیان مواد مخدر، در جامعه آماری مورد مطالعه، بر حسب موقعیت سنی ۹۹
- جدول (۱۸-۲): توزیع فراوانی زندانیان مواد مخدر، در جامعه آماری مورد مطالعه، بر حسب موقعیت شغلی ۱۲۴
- جدول (۱۹-۲): توزیع فراوانی زندانیان مواد مخدر، در جامعه آماری مورد مطالعه، بر حسب موقعیت تحصیلی ۱۲۵
- جدول (۲۰-۲): توزیع فراوانی زندانیان مواد مخدر، در جامعه آماری مورد مطالعه، بر حسب تعداد افراد خانواده ۱۲۵
- جدول (۲۱-۲): توزیع فراوانی زندانیان مواد مخدر، در جامعه آماری مورد مطالعه، وضعیت مسکن ۱۲۶
- جدول (۲۲-۲): توزیع فراوانی زندانیان مواد مخدر، در جامعه آماری موزد مطالعه، بر حسب انگیزه ارتکاب جرم ۱۲۶
- جدول (۲۳-۲): توزیع فراوانی زندانیان مواد مخدر، در جامعه آماری مورد مطالعه، بر حسب انگیزه نوع مواد مکشوفه ۱۲۷
- جدول (۲۴-۲): توزیع فراوانی زندانیان مواد مخدر، در جامعه آماری مورد مطالعه، بر حسب میزان مواد مکشوفه ۱۲۷
- جدول (۲۵-۲): توزیع فراوانی زندانیان مواد مخدر، در جامعه آماری مورد مطالعه، بر حسب میزان مواد مکشوفه ۱۲۸
- جدول (۲۶-۲): ۱۶۲

فهرست نمودارها

صفحه	شماره و عنوان نمودار
.....	.....
نمودار (۱-۱) : وضعیت اشتغال جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر نقاط روستایی به تفکیک شهرستان (در استان کرمان)	۳۸
نمودار (۱-۲) : وضعیت اشتغال جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر نقاط شهری به تفکیک شهرستان (در استان کرمان)	۳۹
نمودار (۱-۳) : وضعیت سواد جمعیت ۶ ساله و بیشتر نقاط روستایی به تفکیک شهرستان (در استان کرمان)	۴۲
نمودار (۱-۴) : وضعیت سواد جمعیت عساله و بیشتر نقاط شهری به تفکیک شهرستان (در استان کرمان)	۴۳
نمودار (۲-۱) : نمودار آماری پذیرش شدگان و ترجیحی شدگان در مرکز بازپروری استان کرمان در سال ۱۳۷۵	۱۰۱
نمودار (۲-۲) : نمودار معتادین پذیرش شده در مرکز بازپروری استان کرمان بر حسب میزان تحصیلات در سال ۱۳۷۵	۱۰۲
نمودار (۲-۳) : نمودار معتادین پذیرش شده در مرکز بازپروری استان کرمان بر حسب وضعیت شغلی در سال ۱۳۷۵	۱۰۳
نمودار (۲-۴) : نمودار معتادین پذیرش شده در مرکز بازپروری استان کرمان بر حسب نوع اعتیاد در سال ۱۳۷۵	۱۰۴
نمودار (۲-۵) : نمودار معتادین پذیرش شده در مرکز بازپروری استان کرمان بر حسب وضعیت تأهل در سال ۱۳۷۵	۱۰۵
نمودار (۲-۶) : نمودار معتادین پذیرش شده در مرکز بازپروری استان کرمان بر حسب گروه‌های سنی در سال ۱۳۷۵	۱۰۶

فهرست مطالب

فهرست نقشه ها

صفحه

نام نقشه

.....
نقشه جغرافیائی استان کرمان

مقدمه:

اعروزه مواد مخدر و در رأس آن اعتیاد، بصورت یک بلای خانمانسوز گریبانگیر تمامی کشورهای جهان می باشد و همه ساله هزینه های هنگفتی را به جوامع مختلف تحمیل می نماید. که آن هزینه ها را می توان با خسارات جنگهای بین المللی مقایسه نمود.

در بررسی مواد مخدر و جرائم مربوط به آن، بعداز اشکال مختلف قاچاق مواد مخدر و ثروتهای کلان بادآورده ناشی از آن و جنایتها بی که بخاطر آن صورت میگیرد، اعتیاد به عنوان بزرگترین معضل بسیاری از جوامع در دهد های اخیر شناخته شده است. زیرا علاوه براینکه همه ساله مبالغ سرسام آوری از درآمد ملتها صرف مبارزه با اعتیاد و مواد مخدر می شود، در محدوده خانواده، مواد مخدر کانون گرم خانواده ها را در معرض خطر و نابودی قرارداده و سرمنشاء بسیاری از اختلافات خانوادگی، طلاقها، جدائیها و بی سربرستی کوکان معصوم میگردد. که این خسایعات خود سرمنشاء بسیاری دیگر از ناهنجاریها و بزهکاریها در جامعه شده و جامعه را به سوی فساد و تباہی می کشاند. لذا در آین مقدمه پس از تعریف مواد مخدر، ابتدا به ذکر مختصراً از تاریخچه آن در جهان و ایران می پردازیم و با توجه به اینکه بررسی هرچیز و هر موضوع نیاز به آشنایی کامل آن مورد دارد و برای مبارزه با هر منکر، شناساندن، معرفی آثار سوء و پیامدهای ناشی از انجام آن یکی از بهترین راه های مبارزه می باشد، لذا قبل از ورود به بحث اصلی، به تقسیم بندیهای مختلف مواد مخدر، انواع